แบบเสนอเค้าโครงโครงงานคอมพิวเตอร์ ปีการศึกษา2/2564

1. ชื่อโครงงาน

การวิเคราะห์ปัจจัยสำคัญของเศรษฐกิจครัวเรือนด้วยการคัดเลือกคุณสมบัติแบบ Gain Ratio Feature Selection

2. ผู้เสนอโครงงาน

ชื่อ-สกุล: นางสาว วชิราภรณ์ เจริญมา รหัสประจำตัว: 62102105141 หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา วิทยาการคอมพิวเตอร์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ ดร.นิภาพร ชนะมาร

3. หลักการและเหตุผล

การฟื้นตัวในระยะข้างหน้าจะมีความแตกต่างกันในแต่ละกลุ่มธุรกิจและครัวเรือนที่สำคัญ หากการ ระบาดของโควิด-19 กินระยะเวลายาวนานขึ้น ความแตกต่างของการฟื้นตัว จะยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น ซึ่ง ในท้ายที่สุดจะไปซ้ำเติมความเปราะบางของโครงสร้างเศรษฐกิจไทยที่เป็นต้นทุนอยู่เดิม (Rachot Leingchan. 2564: ออนไลน์) ซึ่งมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครมีนโยบายและพันธกิจในการพัฒนาท้องถิ่น อย่างยั่งยืนบนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาท้องถิ่น โดยมีโครงการน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การ พัฒนาท้องถิ่น ยกระดับรายได้ซึ่งได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2561 จนถึงปัจจุบัน (มรสน. 2560: ออนไลน์) ใน การพัฒนาสภาพทางเศรษฐกิจของคนในชุมชนซึ่งมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้รับผิดชอบ 19 ตำบลใน จังหวัดสกลนคร โดยมีการเก็บข้อมูลสภาพทางเศรษฐกิจไว้ในเป็นฐานข้อมูล ส่วนกลางของมหาวิทยาลัยราช ภัฏกลนคร ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพเศรษฐกิจครัวเรือนที่จะสามารถสนับสนุน การตัดสินใจหรือการวางแผนการพัฒนาชุมชน

เทคโนโลยีในปัจจุบันมีหลากหลายเทคโนโลยีและมีหลากหลายศาสตร์ที่จะสามารถนำมาวิเคราะห์ ข้อมูลขนาดใหญ่ได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักการทำเหมืองข้อมูลซึ่งเป็นหลักการในการวิเคราะห์เป็นหลักการ ของสถิติขั้นสูงที่จะสามารถวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ได้ โดยมีนักวิจัยหลากหลายศาสตร์ที่ได้นำเทคนิคการทำ เหมืองข้อมูลนำมาประยุกต์ใช้งาน เช่น งานวิจัยของ นิภาพร ชนะมาร และพรรณี สิทธิเดช (2557) ได้ศึกษา การประยุกต์ใช้เทคนิคการทำเหมืองข้อมูลในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตที่ศึกษาและสำเร็จ การศึกษาแล้วในหลักสูตรเดียวกัน จำนวน 180 ระเบียน โดยใช้เทคนิคการคัดเลือกคุณสมบัติที่สำคัญ แล้ว สร้างตัวแบบการพยากรณ์ด้วยเทคนิค BPNN และเทคนิค SVMs เมื่อทดลองใช้เทคนิคการรวมกลุ่ม ด้วยวิธี Bagging ร่วมกับ BPNN และ SVMs พบว่าผลการพยากรณ์ของ Baggingร่วมกับ BPNN (Bagging BPNN) มี ค่าความผิดพลาดอยู่ใน ระดับต่ำสุด (RMSE=0.1051) งานของ วรายุทธ พลาศรี (2556) ได้ศึกษาการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อความยากจนของครัวเรือนในชนบท : กรณีศึกษาจังหวัดมหาสารคาม การวิจัยครั้งนี้มี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพเศรษฐกิจของครัวเรือนในชนบท สถานการณ์ความยากจน ลักษณะของครัวเรือนใ

ที่ยากจน และปัจจัยที่มีผลต่อความยากจนของครัวเรือนในชนบทจังหวัดมหาสารคาม โดยกลุ่มประชากรที่ใช้ ในการศึกษาคือ ครัวเรือนที่อยู่ ในเขตพื้นที่ชนบทจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 180,328 ครัวเรือน ขนาดกลุ่ม ตัวอย่างเท่ากับ 400 ครัวเรือน และงานวิจัยของ อัจจิมา มณฑาพันธุ์(2562) งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาเกี่ยวกับการเปรียบเทียบวิธีการคัดเลือกคุณลักษณะที่สำคัญเพื่อนำมาใช้ในการ ปรับปรุงการพยากรณ์ การเป็นมะเร็งเต้านม โดยใช้วิธีการคัดเลือกคุณลักษณะจากเทคนิคต่าง ๆ จำนวน 7 เทคนิค ได้แก่เทคนิค Correlation Based Feature Selection เทคนิค Information Gain เทคนิค Gain Ratio เทคนิค Chi-Square เทคนิค Forward Selection เทคนิค Backward Elimination และเทคนิค Evolutionary Selection หลังจากคัดเลือกคุณลักษณะ ที่สำคัญจึงนำผลที่ได้จากแต่ละเทคนิคมาคำนวณหาค่าประสิทธิภาพ ในการพยากรณ์การเป็นมะเร็งเต้านมโดยการใช้ทคนิคชัพพอร์ต เวกเตอร์แมชชีน ผลการทดลองพบว่าร้อยละ ของความถูกต้องในการพยากรณ์การเป็นมะเร็งเต้านม จากจำนวนคุณลักษณะของข้อมูลทั้งหมด 30 คุณลักษณะเท่ากับ 91.39

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยสำคัญทางเศรษฐกิจครัวเรือน ด้วยวิธีการ Gain Ratio Feature Selection โดยใช้โปรแกรม RapidMiner เพื่อให้ได้ปัจจัยที่สำคัญสำหรับ การวางแผนและการพัฒนาด้านเศรษฐกิจของชุมชนท้องถิ่นเพื่อให้สามารถมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

4.วัตถุประสงค์ของโครงงาน

เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยสำคัญของเศรษฐกิจครัวเรือนด้วยการคัดเลือกคุณสมบัติแบบ Gain Ratio Feature Selection

5. ขอบเขตของโครงงาน

5.1 ด้านข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือข้อมูลประชากรจากภาคครัวเรือนเฉพาะครัวเรือนในเขตพื้นที่ชนบท ของจังหวัดสกลนคร ซึ่งมี 20 หมู่บ้าน 12 ตำบล 12 อำเภอ โดยช่วงเวลาที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ ปี พ.ศ. 2563 – 2564 และจากฐานข้อมูลสภาพทางเศรษฐกิจครัวเรือนเป้าหมายตามโครงการจ้างงาน ประชาชนที่ได้รับ ผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรน่า 2019 (COVID-19) (สำนักวิทยบริการและ เทคโนโลยีสารสนเทศ. 2563: ออนไลน์)

- 5.1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครัวเรือนตำบลที่อยู่ในช่วงปี พ.ศ. 2561 2563 ได้มา จากข้อมูล 12 ตำบล ซึ่งมีจำนวน 17,933 ครัวเรือน
- 5.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ กลุ่มครัวเรือนบ้านในช่วงปี พ.ศ. 2561 - 2563 ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 3,233 ครัวเรือน

ข้อมูลจากฐานข้อมูล สภาพทางเศรษฐกิจครัวเรือนเป้าหมายตามโครงการจ้างงาน ประชาชนที่ได้รับ ผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรน่า 2019 (COVID-19) โดยในฐานข้อมูลมีการเก็บ ข้อมูลจากฐานเศรษฐกิจชุมชนซึ่งมีการเก็บข้อมูลออกเป็น 10 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปครัวเรือน

ส่วนที่ 2 ทรัพย์สินของครัวเรือน

ส่วนที่ 3 อาชีพและรายได้ของครัวเรือน

ส่วนที่ 4 รายจ่ายของครัวเรือน

ส่วนที่ 5 หนี้สินของครัวเรือน

ส่วนที่ 6 ผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรน่า 2019

(COVID - 19)

ส่วนที่ 7 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ส่วนที่ 8 การเข้าร่วมการละเล่น การฟ้อน การรำ พิธีกรรมตามวิถีวัฒนธรรมชุมชน

ส่วนที่ 9 การเข้าร่วมโครงการที่ผ่านมาย้อนหลัง 3 ปี

ส่วนที่ 10 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

และได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาประยุกต์ใช้ในฐานข้อมูล Database โดยการใช้กระบวนการ CRIPS-DM (Cross Reference Industry Standard for Data Mining) ในการดำเนินงาน

5.2 ด้านเทคนิค

-ใช้เทคนิค Gain Ratio Feature Selection เป็นเทคนิคที่ใช้ในการหาปัจจัยสำคัญ

-เทคนิคต้นไม้ตัดสินใจ (Decision Tree) เพื่อมาหาประสิทธิภาพเปรียบเทียบระหว่างปัจจัย เริ่มต้นและการหาปัจจัยสำคัญจากเทคนิค Gain Ratio Feature Selection มาเปรียบเทียบ ประสิทธิภาพจากนั้นจะได้มาซึ่งปัจจัยที่เหมาะสมที่สุด

-ใช้กระบวนการ CRIPS-DM (Cross Reference Industry Standard for Data Mining) เป็น กระบวนการที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัย

5.3 ด้านเครื่องมือ

5.3.1 ซอฟต์แวร์

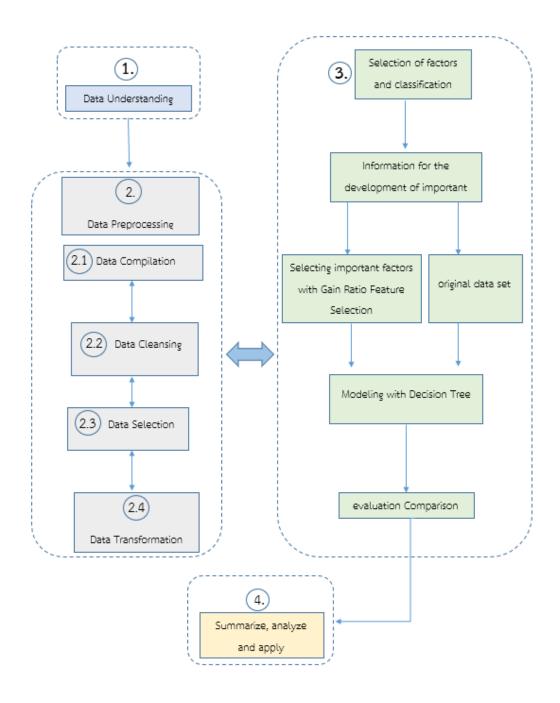
การศึกษาครั้งนี้ได้ทำการทดลองดำเนินการผ่านโปรแกรม RapidMiner Studio เวอร์ชัน 9.10 เป็น โปรแกรมที่ออกแบบมาสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ของบริษัท RapidMiner (mypccrack 2565 : ออนไลน์)

5.3.2 ฮาร์ดแวร์

- เครื่องคอมพิวเตอร์ Notebook ที่ใช้ทำโครงงาน
- หน่วยประมวลผล ADM Ryzen 5 2500U with Radeon Vega Mobile Gfx 2.00 GHz
- หน่วยความจำหลัก (RAM): 8.00 GB
- ระบบปฏิบัติการ (OS): Windows 10 64-bit

6. กรอบการดำเนินงาน

การดำเนินงานนี้ได้ใช้การประยุกต์จตามแนวทางในการทำเหมืองข้อมูลที่เรียกว่า กระบวนการมาตรฐาน อุตสาหกรรม หรือ CRIPS-DM (Cross Reference Industry Standard for Data Mining) ที่ได้รับความนิยมมาก ในปัจจุบันซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงาน (chapman et al. 2000) ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบการดำเนินงานวิจัย
ที่มา : ผู้วิจัย (2565)

7.แผนการดำเนินงาน

- 1. กำหนดหัวข้อและนำเสนอหัวข้อ
- 2. ค้นหาปัญหา โอกาสและเป้าหมาย
- 3. ศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 4. เสนอเค้าโครงโครงงาน
- 5. ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล
- 6. ทำความเข้าใจข้อมูลและเตรียมข้อมูล
- 7. ดำเนินการพัฒนาโมเดล
- 8. ประเมินประสิทธิภาพการพัฒนาโมเดล
- 9. จัดทำเอกสารประกอบโครงงาน
- 10. นำเสนอโครงงานจบ

ตารางที่ 1 ระยะเวลาการดำเนินงาน

	ระยะเวลาในการดำเนินงาน (พ.ศ.2565)				
กิจกรรม	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	ເມ.ຍ	พ.ค.
1.กำหนดหัวข้อและนำเสนอหัวข้อ					
2.ค้นหาปัญหา โอกาศและเป้าหมาย					
3.ศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง					
4.เสนอเค้าโครงโครงงาน	_	*			
5.ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล					
6.ทำความเข้าใจข้อมูลและเตรียมข้อมูล			-		
7.ดำเนินการพัฒนาโมเดล					
8.ประเมินประสิทธิภาพการพัฒนาโมเดล					
9.จัดทำเอกสารประกอบโครงงาน					
10.นำเสนอโครงงานจบ					

8.ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้ปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลต่อสภาพทางเศรษฐกิจครัวเรือนเพื่อสนับสนุนหรือเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจใน การพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสำหรับนักวิจัย

9.เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

9.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

- 9.1.1 การทำเหมืองข้อมูล (Data Mining)
- 9.1.2 การจำแนกข้อมูลด้วยการสร้างต้นไม้ตัดสินใจ (Decision Tree)
- 9.1.3 Feature selection การคัดเลือกคุณสมบัติ
- 9.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
- 9.1.4 ความแม่นยำ (Accuracy)
- 9.1.6 CRISP-DM (Cross-Industry Standard Process For Data Mining)

9.1.1 การทำเหมืองข้อมูล (Data Mining)

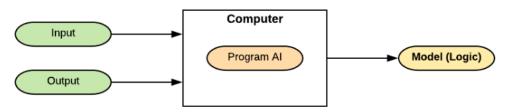
เป็นเทคนิคในการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างหนึ่ง ซึ่งมาจากคำว่า เหมืองข้อมูล นั่นคือ เป็นการ ค้นหาสิ่งที่มีประโยชน์จากฐานข้อมูลที่มีขนาดใหญ่ เช่น ข้อมูลการซื้อขายสินค้าในซุปเปอร์มาร์เก็ตต่าง ๆ โดย ข้อมูลเหล่านี้จะเก็บจากรายการสินค้าที่ลูกค้าซื้อในแต่ละครั้ง โดยเมื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิค Data Mining แล้วจะได้สิ่งที่เป็นประโยชน์ Data Mining เป็นเทคนิคในการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างหนึ่ง ซึ่งมาจากคำว่า เหมืองข้อมูล นั่นคือ เป็นการค้นหาสิ่งที่มีประโยชน์จากฐานข้อมูลที่มีขนาดใหญ่ เช่น ข้อมูลการซื้อขายสินค้าใน ซุปเปอร์มาร์เก็ตต่างๆ โดยข้อมูลเหล่านี้จะเก็บจากรายการสินค้าที่ลูกค้าซื้อในแต่ละครั้ง โดยเมื่อทำการวิเคราะห์ ข้อมูลด้วยเทคนิค Data Mining แล้วจะได้สิ่งที่เป็นประโยชน์เช่น ลูกค้าส่วนใหญ่ที่ซื้อเบียร์มักจะซื้อผ้าอ้อมด้วย จะเห็นว่าข้อมูลนี้เป็นข้อมูลที่ไม่เคยคิดว่ามีความสัมพันธ์กัน และเมื่อได้ความรู้แบบนี้ก็อาจจะนำเป็นออกโปรโมชั่น หรือช่วยในการจัดวางชั้นสินค้า หรือเป็นแนวทางในการสั่งซื้อสินค้าในซุปเปอร์มาร์เก็ตต่อไปได้ นอกจากนี้ Data Mining ยังมีเทคนิคในการประยุกต์ใช้งานได้อย่างดี (หนึ่งหทัย ชัยอาภร.2559: ออนไลน์)

9.1.2 การทำเหมืองข้อมูล จำแนกออกเป็น 2 ประเภท คือ

1)Unsupervised Learning การสร้างโมเดลโดยใช้ข้อมูล input เพียงอย่างเดียวไม่ มี target การเรียนรู้แบบไม่มีผู้สอน (unsupervised learning) เป็นเทคนิคหนึ่งของการเรียนรู้ของเครื่อง โดยการ สร้างโมเดลที่เหมาะสมกับข้อมูล การเรียนรู้แบบนี้แตกต่างจากการเรียนรู้แบบมีผู้สอน คือ จะไม่มีการระบุผลที่ ต้องการหรือประเภทไว้ก่อน การเรียนรู้แบบนี้จะพิจารณาวัตถุเป็นเซตของตัวแปรสุ่ม แล้วจึงสร้างโมเดลความ หนาแน่นร่วมของชุดข้อมูลการเรียนรู้แบบไม่มีผู้สอนสามารถนำไปใช้ร่วมกับการอนุมานแบบเบย์ เพื่อหาความ น่าจะเป็นแบบมีเงื่อนไขของตัวแปรสุ่มโดยกำหนดตัวแปรที่เกี่ยวข้องให้ นอกจากนี้ยังสามารถนำไปใช้ในการบีบอัด ข้อมูล ซึ่งโดยพื้นฐานแล้ว ขั้นตอนวิธีการบีบอัดข้อมูลจะขึ้นอยู่กับ การแจกแจงความน่าจะเป็นของข้อมูลไม่อย่าง ชัดแจ้งก็โดยปริยาย (สพรรณ ฟ้าหยง. 2562)

2) Supervised Learning

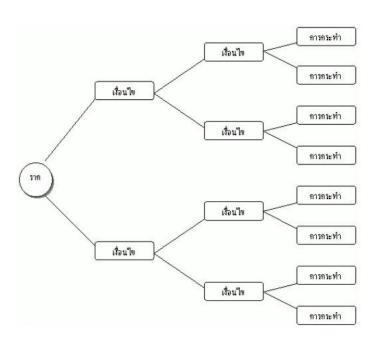
เป็นการเรียนรู้ข้อมูลต่าง ๆ โดยมีผู้สอน อาศัยข้อมูลในการฝึกฝน เพื่อช่วยให้ ตัวเทคโนโลยีสามารถเรียนรู้ผล และคาดคะเนผลลัพธ์ต่าง ๆ ได้อย่างแม่นยำมากยิ่งขึ้น โดยการเรียนรู้ในรูปแบบนี้ มักถูกนำมาใช้งานในเชิงธุรกิจทั้งการคำนวณราคาบ้าน การคาดคะเนค่าเงิน หรือแม้แต่การวิเคราะห์ผลการแข่งขัน ต่าง ๆ เป็นต้น กระบวนการสร้าง model เรียกว่าการ "เทรน" ซึ่งสามารถกินเวลาได้ตั้งแต่หลักวินาทีจนถึง หลายๆ วัน แล้วแต่ความซับซ้อนของโจทย์ที่เราต้องการแก้ และพลังในการประมวลผลของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ เราใช้เทรน

ภาพที่ 2 ภาพแสดงกระบวนการเทรน เพื่อให้ได้ model ที่เราต้องการ ที่มา : Phuri Chalermkiatsakul (2563: ออนไลน์)

9.1.3 ต้นไม้ตัดสินใจ (Decision Tree)

ต้นไม้การตัดสินใจ (decision tree) เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้วิเคราะห์เหตุการณ์ หรือ สถานการณ์เพื่อการตัดสินใจได้อย่างเป็นระบบและรวดเร็ว ต้นไม้การตัดสินใจมีลักษณะเป็นกราฟรูปต้นไม้ ซึ่ง แสดงที่ตั้งต้นที่มีรากและแขนงต่างๆแตกออกมาจากต้นไม้ไปในทิศทางเดียว จนกระทั่งนำไปสู่ข้อสรุปสำหรับการ ตัดสินใจได้ ต้นไม้การตัดสินใจมีประโยชน์ในการสรุปการตัดสินใจที่มีความซับซ้อนให้ง่ายต่อความเข้าใจ ปัจจุบัน ต้นไม้การตัดสินใจเป็นที่นิยมใช้ในงานหลายอย่าง เช่น การแพทย์ ธุรกิจ การเขียนโปรแกรม การสร้างเครื่องที่ เรียนรู้ได้เอง การสร้างระบบผู้เชี่ยวชาญ ฯลฯ (ครรชิต มาลัยวงศ์.2553: ออนไลน์)

ภาพที่ 3 เทคนิคที่แนะนำ decision tree หรือต้นไม้ตัดสินใจ ที่มา: Nuthdanai wangpratham. (2564: ออนไลน์)

- 9.1.4 การคัดเลือกคุณสมบัติ (Feature Selection) การคัดเลือกคุณสมบัติเป็นเทคนิคที่ช่วย ลดจำนวนตัวแปรที่จะใช้ในตัวแบบพยากรณ์ อาจกระทำเพื่อเลือกตัวแปรที่ดีที่สุดเพียงตัวเดียว หรือเลือกกลุ่มของ ตัวแปรที่มีความสำคัญต่อการพยากรณ์ กระบวนการคัดเลือกคุณสมบัติเป็นกระบวนการที่สำคัญในการเตรียม ข้อมูลของการทำเหมืองข้อมูล เพื่อทำให้การสร้างตัวแบบพยากรณ์มีประสิทธิภาพ เพราะจะช่วยลดมิติของข้อมูล และอาจช่วยให้การเรียนรู้วิธีการ พยากรณ์ดำเนินการได้เร็วขึ้นและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ในงานวิจัยนี้ ทดลองใช้ การคัดเลือกคุณสมบัติ 3 วิธี ดังต่อไปนี้
- 1) การคัดเลือกคุณสมบัติแบบ Correlation-based Feature Selection เป็นการ คัดเลือกกลุ่ม คุณสมบัติอย่างง่าย ใช้หลักการคำนวณค่าความสัมพันธ์ระหว่างคุณสมบัติย่อยต่อค่าพยากรณ์ ซึ่งอาจ ใช้ คำนวณด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's correlation) และมีการจัดอันดับตามค่า ความสัมพันธ์ เพื่อประเมินค่าความสามารถในการพยากรณ์ของแต่ละคุณสมบัติ นอกจากนั้นยังพิจารณาคัดเลือก กลุ่มของ คุณสมบัติที่มีความสัมพันธ์ภายในระหว่างคุณสมบัติย่อยกันเองต่ำเพื่อลดความซ้ำซ้อนของอิทธิพลการ พยากรณ์ (Hall and Smith. 1998)
- 2) การคัดเลือกคุณสมบัติแบบ Consistency-based Feature Selection เป็นการ คัดเลือก คุณสมบัติที่ต้องกำหนดตัวชี้วัดความสอดคล้องมั่นคงไว้ก่อนเป็นอันดับแรก จากนั้นใช้ตัวชี้วัดนี้ เพื่อ ประเมิน ความมั่นคงของกลุ่มคุณสมบัติที่เกี่ยวข้องกับค่าพยากรณ์เดียวกัน (Liu and Setiono. 1996; Liu et al. 1998) ตัวชี้วัดความมั่นคงที่ถูกกำหนดให้เป็นตัวชี้วัดนี้ อาจกำหนดมาตรวัดเช่นเดียวกับการวัดระยะทางของ คุณสมบัติย่อยและสามารถแปลผลคุณสมบัติที่สอดคล้องกันมากด้วยค่าเข้าใกล้ศูนย์ กระบวนการคัดเลือก คุณสมบัติจะกระทำซ้ำและเลือกกลุ่มคุณสมบัติที่มีค่าตัวชี้วัดน้อยและจำนวนคุณสมบัติเท่าเดิมหรือลดลง เท่านั้น วิธีการค้นหากลุ่มคุณสมบัติที่สอดคล้องมั่นคงนี้เป็นวิธีที่รวดเร็วและสามารถทราบความสัมพันธ์ ระหว่างคุณสมบัติ ได้ (Hall and Holmes. 2003)
- 3) การคัดเลือกคุณสมบัติแบบ Gain Ratio Feature Selection เป็นวิธีคัดเลือกตัวแปร โดยมี หลักการเช่นเดียวกับการเลือกตัวแปรของการสร้างต้นไม้ตัดสินใจ เพื่อให้ได้ตัวแปรที่เป็นตัวแบ่งข้อมูล ออกเป็นกลุ่มย่อยที่มีสมาชิกภายในกลุ่มเป็นชนิดเดียวกันมากที่สุด (Homogeneous) ด้วยมาตรวัดการได้ ประโยชน์จากการแบ่งกลุ่มย่อยเรียกว่า อัตราส่วนเกน (Gain Ratio) ซึ่งเป็นอัตราส่วนของค่าเกน (Gain หรือ Information Gain) กับ ค่าสารสนเทศการแบ่งกลุ่ม (Split Info) อันเป็นการลดอิทธิพลของตัวแปรที่มีค่าหลายค่า ผลที่ได้รับจากการใช้เทคนิคนี้จะได้ลำดับของตัวแปรซึ่งตัวแปรที่อยู่ลำดับแรกๆ จะถือว่ามีอิทธิพลในการพยากรณ์ ตัวแปรเป้าหมายมากกว่าตัวแปรในลำดับถัดไป ทำให้เราสามารถพิจารณาเลือกจำนวนตัวแปรที่เหมาะสมได้อย่างมี ประสิทธิภาพ (Tan, Steinbach and Kumar. 2006; Asha, Manjunath and Jayaram. 2010) เกนเรโช (GR) เป็นการประเมินความน่าเชื่อถือของมิติข้อมูลโดยการวัด Gain Ratio ในแต่ละคลาสการคำนวณ GR โดยใช้ค่า SplitINFO ในสมการที่ 1 และการคำนวณค่าการวัด Gain Ratio ดังสมการที่ 2 (วีระยุธ พิมพาพร และพยุง มีสัจ 2557).

$$SplitINFO = \sum_{i=1}^{k} \frac{n_i}{n} \log_2 \frac{ni}{n}$$
(1)

$$GainRatio = \frac{\Delta INFO}{SplitINFO}$$

(2)

9.1.5 ตัววัดประสิทธิภาพของโมเดลการจำแนกประเภทข้อมูล

ดังที่กล่าวไปแล้วว่าการนำโมเดลไปใช้งานจริงได้นั้นเราจำเป็นจะต้องทราบ ประสิทธิภาพของโมเดลเสียก่อน โดยทั่วไปแล้วจะมีตัววัดที่นิยมใช้กันในงานวิจัยและการทำงานต่างๆ อยู่ 5 ค่า (ธาดา จันตะคุณ, 2559) คือ

- 1) Precision เป็นการวัดค่าความแม่นยำของโมเดล โดยพิจารณาแยกที่ละคลาส
- 2) Recall เป็นการวัดค่าความถูกต้องของโมเดล โดยพิจารณาแยกทีละคลาส
- 3) F-measure เป็นการวัดค่า Precision และ Recall พร้อมกันของโมเดล โดย

พิจารณาแยกที่ละคลาส

4) ความแม่นยำ (Accuracy) เป็นการวัดความถูกต้องของโมเดล โดยพิจารณา

รวมทุกคลาส

ตารางที่ 1 ตาราง Confusion Matrix ของข้อมูล Weather ซึ่งมี 2 คลาส

Predicted/Actual	Yes	No
Yes	TP	FP
No	FN	TN

จากในตารางที่ 1 ค่าที่แสดงในช่องต่าง ๆ ของตารางประกอบด้วย

- 1) True Positive (TP) คือ จำนวนข้อมูลที่ทำนายถูกว่าเป็นคลาสซึ่งกำลังสนใจอยู่
- 2) True Negative (TN) คือ จำนวนข้อมูลที่ทำนายถูกว่าเป็นคลาสซึ่งไม่ได้สนใจอยู่
- 3) False Positive (FP) คือ จำนวนข้อมูลที่ทำนายผิดมาเป็นคลาสซึ่งกำลังสนใจอยู่
- 4) False Negative (FN) คือ จำนวนข้อมูลที่ทำนายผิดมาเป็นคลาสซึ่งไม่ได้สนใจอยู่ หลังจากที่เราสร้างตาราง Confusion Matix ได้ดังตารางที่ 1 วิธีคำนวณค่า Precision, Recall, F-measure และ Accuracy

1) Precision เป็นการวัดความแม่นยำของโมเดล โดยพิจารณาแยกทีละคลาส

$$Precision = \frac{True Positive}{True Positive + False Positive}$$
(3)

2) Recall เป็นการวัดความถูกต้องของโมเดล โดยพิจารณาแยกทีละคลาส

$$Recall = \frac{True Positive}{True Positive + False Negative}$$
(4)

3) F-measure เป็นการวัดค่า Precision และ Recall พร้อมกันของโมเดล โดยพิจารณาแยกที่ละคลาส

$$F - measure = \frac{2 \times Precision \times Recall}{Precision + Recall}$$
(5)

4) Accuracy เป็นการวัดความถูกต้องของโมเดล โดยพิจารณารวมทุกคลาส คือ จำนวน True Positive ของทุก คลาสรวมกันได้เท่ากับ 6/10 = 60%

$$Accuracy = \frac{TP + TN}{TP + TN + FP + FN}$$
(6)

Blusiness Understanding Data Understanding Data Preparation Deployment Data Preparation Evaluation

9.1.6 CRISP-DM (Cross-Industry Standard Process For Data Mining)

ภาพที่ 4 แสดงกระบวนการ Cross-industry standard process for data mining

ที่มา: Thapanee Boonchob (2564: ออนไลน์)

กระบวนการมาตรฐานที่ใช้สำหรับการทำเหมืองข้อมูล เพื่อทำการวิเคราะห์และนำไปใช้ ประโยชน์ มีอยู่ 6 ขั้นตอน คือ

- 1) การทำความเข้าใจโจทย์ (Business Understanding) ขั้นตอนแรกมุ่งไปที่การทำ ความเข้าใจข้อมูลปัญหาและวัตถุประสงค์ของโครงการจากมุมมองข้อมูล จากนั้นแปลงปัญหาให้อยู่ในรูปของโจทย์ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล และวางแผนการดำเนินงานเบื้องต้น
- 2) การทำความเข้าใจข้อมูล (Data Understanding) ขั้นตอนนี้เริ่มต้นด้วยการรวบรวม ข้อมูล จากนั้นทำความเข้าใจ ตรวจสอบคุณภาพ และเลือกข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาว่าจะใช้ข้อมูลใดบ้างในการ วิเคราะห์ขั้นตอนที่ 1 และ 2 สามารถทำกลับไปมาได้ เนื่องจากการทำความเข้าใจข้อมูลทำให้เราเข้าใจข้อมูลมาก ขึ้น และการเข้าใจข้อมูลก็ทำให้เราเข้าใจข้อมูลมากขึ้นเช่นกัน
- 3) การเตรียมข้อมูล (Data Preparation) ขั้นตอนการเตรียมข้อมูล หมายถึง ขั้นตอน ทั้งหมดที่จะทำเพื่อให้ข้อมูลดิบที่เรารวบรวมมา กลายเป็นข้อมูลสมบูรณ์ที่พร้อมจะเข้าสู่โมเดลในขั้นตอนที่ 4 เช่น การสร้างตาราง การลบข้อมูลที่ไม่ต้องการออก การแปลงข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบที่ต้องการ เป็นต้น
- 4) การสร้างโมเดล (Modeling) ในขั้นตอนนี้ เราจะเลือกและทดสองสร้างโมเดลหลายๆ แบบที่น่าจะสามารถแก้ไขปัญหาที่ต้องการได้ จากนั้นค่อยๆปรับค่าพารามิเตอร์ในแต่ละโมเดล เพื่อให้ได้โมเดลที่ เหมาะสมที่สุดมาใช้ในการแก้ไขปัญหา
- 5) การวัดประสิทธิภาพของโมเดล (Evaluation) เราจะทำการวัดประสิทธิภาพของ โมเดลที่ได้จากขั้นตอนที่ 4 เพื่อวัดว่าโมเดลมีประสิทธิภาพเพียงพอต่อการนำไปใช้งานแล้วหรือไม่ ซึ่งโมเดลแต่ละ ประเภทก็จะมีตัววัดประสิทธิภาพที่แตกต่างกันออกไป
- 6) การนำโมเดลไปใช้งานจริง (Deployment) เป็นการนำโมเดลที่เหมาะสมที่สุดไปใช้ งานจริง เพื่อวิเคราะห์และแก้ปัญหาที่ต้องการ (Thapanee Boonchob.2563)

9.3 โปรแกรมที่ใช้

9.3.1 โปรแกรม RapidMiner Studio Developer v9.10.0

ภาพที่ 5 โลโก้โปรแกรม RapidMiner ที่มา: mypccrack (2565 : ออนไลน์)

RapidMiner คือซอฟต์แวร์ Data Science ใช้สำหรับการเตรียมข้อมูล การเรียนรู้เครื่อง การเรียนรู้ ลึกการทำเหมืองข้อความ และการวิเคราะห์การทำนาย (Predictive analysis) เป็นซอฟต์แวร์ที่ช่วยในการจัดส่ง ข้อมูล และลดข้อผิดพลาดจนแทบจะไม่จำเป็นต้องเขียนโค้ดเพิ่ม แต่ที่ทำให้เป็นเครื่องมือที่ Data Scientist นิยม เลือกใช้เป็นเพราะว่า RapidMiner มีขั้นตอนพร้อมสำหรับการทำ Data mining (ขุดข้อมูล) และ Machine Learning ซึ่งรวมไปถึงการโหลดและการแปลงข้อมูล (ETL) การประมวลผลล่วงหน้าและการวาดภาพจากข้อมูล การวิเคราะห์เชิงพยากรณ์และการสร้างแบบจำลองทางสถิติ การประเมินผลและการปรับใช้ ต่างๆ ล้วนเป็นสิ่งที่ Data Scientist จำเป็นต้องทำในการเข้าใจข้อมูลมากขึ้น ที่มา : (Achieve. Plus. 2563: ออนไลน์)

9.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นิภาพร ชนะมาร และพรรณี สิทธิเดช (2557) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ปัจจัยการเรียนรู้ด้วยการ คัดเลือกคุณสมบัติและการพยากรณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อการประยุกต์ใช้เทคนิคการทำเหมืองข้อมูลในการพยากรณ์ ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนิสิต โดยใช้เทคนิคการคัดเลือกคุณสมบัติที่สำคัญ แล้วสร้างตัวแบบการพยากรณ์ด้วย เทคนิค BPNN และเทคนิค SVMs จากข้อมูลที่คัดเลือกซึ่งเป็นปัจจัยการเรียนรู้ที่สำคัญ ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ เป็นข้อมูลข้อมูลของนิสิตที่ศึกษาหลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาวิทยาการ คอมพิวเตอร์ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2548 จำนวน 180 ระเบียน ประกอบด้วย คุณสมบัติ 23 ตัวแปร แบ่งเป็น ตัวแปรอิสระ 22 ตัวแปร ได้แก่ ข้อมูลภูมิหลัง ต่างๆ และข้อมูลผลการเรียนของรายวิชาที่ศึกษาในแผนการ เรียนชั้นปีที่หนึ่งและชั้นปีที่สอง ตัวแปรตามหรือตัว แปรพยากรณ์ คือ เกรดเฉลี่ยของนิสิตเมื่อสำเร็จ การศึกษา โดยข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องกับการทำนาย เช่น สถานะ การศึกษา ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์และข้อมูลที่ ไม่มีค่า (Missing Value) ผู้วิจัยได้ทดลองสร้างตัวแบบการ พยากรณ์จากข้อมูลทั้งหมดที่มีตัวแปรอิสระ 22 ตัวแปร ด้วย เทคนิคBPNN และเทคนิคSVMs ได้ผลการพยากรณ์ ที่มีค่ารากที่สองของกำลังสองของข้อผิดพลาด (Root Mean Square Error: RMSE) เท่ากับ 0.2444 และ 0.1246 ตามลำดับ หลังจากนั้น จึงทำการวิเคราะห์ปัจจัยการเรียนรู้ ด้วยการคัดเลือกคุณสมบัติที่สำคัญ โดยใช้เทคนิคการ คัดเลือกคุณสมบัติที่สำคัญ โดยใช้เทคนิคการ คัดเลือกคุณสมบัติ เบบ Correlation-based Feature Selection การ

คัดเลือกคุณสมบัติแบบ Consistency-based Feature Selection และ การคัดเลือกคุณสมบัติแบบ Gain Ratio Feature Selection ผลการทดลองทั้งสามเทคนิคสามารถลดจำนวน ของคุณสมบัติจาก 22 ตัวแปร เหลือ 9ตัว แปร 10 ตัวแปร และ 11 ตัวแปร ตามลำดับ ผลของงานวิจัยนี้ให้ประโยชน์ในการ วิเคราะห์ปัจจัยการเรียนรู้และ การพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตซึ่งจะช่วยให้นิสิตสามารถ พยากรณ์ผลการเรียนของตนเองและปรับ พฤติกรรมการเรียน ได้เช่น การเพิ่มถอนรายวิชาให้เหมาะสมกับ ศักยภาพตนเอง

วรายุทธ พลาศรี (2556) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความยากจนของครัวเรือนในชนบท : กรณีศึกษา จังหวัดมหาสารคาม. การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพเศรษฐกิจของครัวเรือนในชนบท สถานการณ์ ความยากจน ลักษณะของครัวเรือนที่ยากจน และปัจจัยที่มีผลต่อความยากจนของครัวเรือนในชนบทจังหวัด มหาสารคาม โดยกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ ครัวเรือนที่อยู่ ในเขตพื้นที่ชนบทจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 180,328 ครัวเรือน ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 400 ครัวเรือน โดยได้เลือกวิธีการสุ่ม ตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling method) และได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ หลังจากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยการใช้สถิติพรรณนาและสถิติอนุมาน อนึ่งการศึกษาครั้งนี้ได้ใช้เส้น ความยากจนของครัวเรือน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือในเขตพื้นที่ชนบทปี2553ที่คำนวณโดยสำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติซึ่ง จากการคำนวณได้เส้นความยากจนเท่ากับ 1,565 บาท ต่อคนต่อเดือน เป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มครัวเรือนยากจนกับกลุ่มครัวเรือนที่ ไม่ยากจน ผลการศึกษา พบว่า ครัวเรือนในชนบทของจังหวัดมหาสารคามมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ยครัวเรือนละ 4.16 คน มีจำนวน แรงงานในครัวเรือน เฉลี่ยครัวเรือนละ 3.15 คน และจำนวนสมาชิกที่มีรายได้ในครัวเรือนเฉลี่ยครัวเรือนละ 2.13 คน ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัว เรือนของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับประถมศึกษาร้อยละ 49.3 อาชีพของหัวหน้าครัวเรือนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ เกษตรกรรมคิดเป็นร้อยละ 57.5 ครัวเรือนมีรายได้รวม เฉลี่ยครัวเรือนละ 16,036.89 บาทต่อเดือน และมีค่าใช้จ่ายสำหรับการอุปโภค บริโภค เฉลี่ยครัวเรือนละ 7,666 บาทต่อเดือน เมื่อคิดเป็นอัตราส่วนร้อยละของค่าใช้จ่ายอุปโภคบริโภคต่อรายได้จะเท่ากับ 47.80 มี หนี้สินเฉลี่ย ครัวเรือนละ 187,530.38 บาท และครัวเรือนมีการเก็บออมคิดเป็นร้อยละ 76.5 ของจำนวนครัวเรือนตัวอย่าง ทั้งหมด สถานการณ์ความยากจนและลักษณะของครัวเรือนที่ยากจนพบว่า ครัวเรือนตัวอย่างในเขตพื้นที่ชนบท ของจังหวัดมหาสารคามมี สัดส่วนของครัวเรือนที่ยากจนคิดเป็นร้อยละ 31.2 โดยครัวเรือนที่ยากจนในเขตชนบท จะมีลักษณะร่วมคือ หัวหน้าครัวเรือนมีระดับ การศึกษาต่ำ มีครัวเรือนขนาดใหญ่ มีระดับรายได้ต่ำ มีขนาดพื้นที่ที่ ใช้ในการประกอบอาชีพการเกษตรน้อย มีระดับความมั่งคั่งต่ำ และมีหนี้สิน ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อความยากจนของ ครัวเรือน ได้แก่ ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน ขนาดของครัวเรือน ขนาดพื้นที่ที่ใช้ ในการประกอบอาชีพ ความมั่งคั่งและหนี้สินของครัวเรือน

ภัทร์พงศ์ พงศ์ภัทรกานต์, วิชัย พัวรุ่งโรจน์, คมยุทธ ไชยวงษ์, สุชาดา พรหมโคตร และปาริชาติ แสงระชัฏ (2560) ได้ศึกษาการใช้เทคนิคเหมืองข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยในการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษา งานวิจัยนี้นำเสนอการทดสอบวิเคราะห์ปัจจัยในการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย โดย ใช้ข้อมูลการเข้าใช้บริการผ่านประตูอัตโนมัติในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึง ตุลาคม 2559 ที่มี 9 ปัจจัยพื้นฐาน คือ วันที่เข้าใช้บริการ ช่วงเวลา เพศ คณะ ชั้นปี จังหวัดที่เกิด หมู่ เลือด จำนวนพี่น้อง และเกรดเฉลี่ยสะสม จำนวน 79,953 ชุดข้อมูล ทำการประมวลผลด้วยอัลกอริทึม C5.0, Neural Network และ CART เพื่อศึกษาและ

เปรียบเทียบประสิทธิภาพของการคัดแยกข้อมูล ผลการศึกษา พบว่า อัลกอริทึม C5.0 ให้ค่าความถูกต้อง 97.78 % และใช้ระยะเวลาในการประมวลผล น้อยกว่าอัลกอริทึมที่นำมาเปรียบเทียบ ผลจากการวิเคราะห์ด้วย อัลกอริทึม C5.0 พบว่ามี 3 ปัจจัยที่มี อิทธิพลต่อการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาที่ส่งผลตามคณะ คือ เกรด เฉลี่ยสะสม มีอิทธิพลสูงสุด ร้อยละ 93.8 เพศ มีอิทธิพลร้อยละ 6.0 และช่วงเวลา มีอิทธิพลร้อยละ 0.2 ซึ่งนำมา สร้างความสัมพันธ์ ได้ 21 ระดับ ซึ่งเป็นแนวทางในการประชาสัมพันธ์และส่งเสริมนักศึกษาเข้ามาใช้บริการ ห้องสมุดผ่าน คณะที่สังกัดได้ โดยเฉพาะเกรดเฉลี่ยมีผลอย่างมากในการเข้ามาใช้บริการ นักศึกษาที่มีเกรดสูงมี แนวโน้มการเข้าใช้ห้องสมุดมากกว่านักศึกษาที่มีเกรดต่ำ ดังนั้น ห้องสมุดควรเน้นไปที่การเปิดบริการ หรือเชิญชวน ให้นักศึกษาที่มีเกรดน้อยเข้าห้องสมุดมากขึ้น ห้องสมุดควรคิดกิจกรรมส่งเสริมใหม่เพิ่ม มากขึ้นเพื่อให้นักศึกษามี ความสนใจในการเข้าใช้ห้องสมุด

รัชพลกลัดชื่น และจรัญแสนราช (2561) การเปรียบเทียบประสิทธิภาพอัลกอริทึมและการคัดเลือก คุณลักษณะที่เหมาะสมเพื่อการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา. การวิจัยนี้มี วัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพของอัลกอริทึมในการทำนายและคุณลักษณะที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา โดยทำการศึกษาข้อมูลนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 5,100 ระเบียน ตั้งแต่ปีการศึกษา 2550 -2559 9 สาขาวิชา 27 คุณลักษณะ โดยใช้เทคนิคการจำแนกข้อมูล 3 เทคนิค ได้แก่ Decision Tree : J48graft, Naïve Bayes และ Rule Induction ทำการเปรียบเทียบประสิทธิภาพตัวแบบ การทำนาย ระหว่างการใช้คุณลักษณะทั้งหมดกับการเลือกคุณลักษณะแบบ forward select ทดสอบ ประสิทธิภาพตัวแบบทำนายด้วยวิธีการ 10-fold cross validation โดยใช้โปรแกรม Rapid Miner Studio 8 จากนั้นนำผลการทดสอบประสิทธิภาพที่มีค่าความถูกต้องที่สูงที่สุด 2 ค่า มาทำการเปรียบเทียบด้วยวิธี T-Test ผลการศึกษาพบว่าการใช้เทคนิค Decision Tree : J48graft ด้วยการเลือกคุณลักษณะแบบ Forward Selection และ การเลือกคุณลักษณะทั้งหมด มีค่าความถูกต้องเท่ากับ 83.08% และ 81.71% ตามลำดับ และทดสอบด้วยวิธี T-Test พบว่าการทดสอบทั้งสองแบบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากผลการ เปรียบเทียบประสิทธิภาพในครั้งนี้ สามารถนำเทคนิค Decision Tree : J48graft ไปใช้ในการทำนายผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน และเป็นแนวทางในการสอนเสริมหรือแนะแนวให้กับนักศึกษาต่อไป

สมใจ ตามแต่รัมย์ (2560) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับความสำเร็จหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ต้นแบบอำเภอพานทองจังหวัดชลบุรี. มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ต้นแบบ อำเภอพานทอง เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับความสำเร็จของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรีประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ ประชาชน ที่อาศัยอยู่จริงในหมู่บ้านเศรษฐกิจ พอเพียงต้นแบบอำเภอพานทองทั้ง 10 หมู่บ้าน จำนวนประชากร 7,342คน และกลุ่มตัวอย่างจำนวน 380คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ รวบรวมข้อมูลการวิจยัครั้งนี้คือแบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ร้อยละค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ดว้ยวิธีแบบขั้นตอน ผลการศึกษา พบว่า ระดับความสำ เร็จหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบอำเภอพานทองจังหวัดชลบุรีอยู่บนระดับมาก

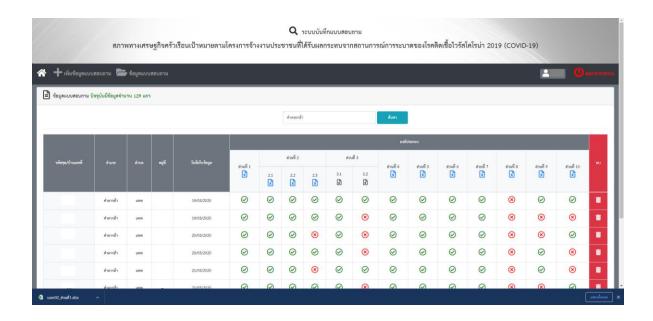
ประเสริฐ บัวทอง (2560) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจปลูกทุเรียนของเกษตรกรในตำบล อ่างคีรี อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี. มีวัตถุประสงค์ ประการแรกเพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผล ต่อการ ตัดสินใจปลูกทุเรียนของเกษตรกรในพื้นที่ ตำบลอ่างคีรี อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรีและประการที่สองเพื่อศึกษา ปัจจัยทางเศรษฐกิจและปัจจัยด้านกายภาพที่มีผลต่อการตัดสินใจปลูกทุเรียนของเกษตรกรในพื้นที่ ตำบลอ่างคีรีอำ เภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือเกษตรกรสวนทุเรียนที่ขึ้นทะเบียนการปลูกทุเรียนในตำบลอ่าง คีรี อำเภอมะขามจังหวัดจันทบุรี จำนวน 300 ครัวเรือน และสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 10 ครัวเรือน ผลการวิจัย เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชายอายุ 31-40 ปี ระดับการศึกษาประถมศึกษา รายได้ต่อปีของครอบครัว750,000-1,000,000 บาท มีจำนวนแรงงานในการปลูกทุเรียน 6-10 คน ต้นทุนในการ ปลูกทุเรียน 100,001-200,000 บาท สายพันธุ์ทุเรียนที่ปลูกหมอนทอง ลักษณะของดินเป็นดินร่วน ลักษณะพื้นที่ เป็นที่ราบสูงขนาดของแหล่งน้ำ มีขนาดตั้ง แต่1ไร่ลงมาการคมนาคมสะดวกสบายเป็นช่วงขนาดพื้นที่ปลูกทุเรียนมี ขนาด 26-50ไร่ ประสบการณ์ในการปลูกทุเรียน 3-6 ปีการสัมภาษณ์เกษตรกรส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า ทำไมถึง ตัดสินใจปลูกทุเรียน เพราะทุเรียนเป็นผลไม้ที่มีความตอ้งการของตลาดสูง

วีระยุธพิมพาพร และพยุงมีสัจ (2557) ได้ศึกษาการวิเคราะห์องค์ประกอบของชุดข้อมูลที่ซับซ้อน ด้วยวิธีการเลือกคุณลักษณะสำคัญแบบพลวัต มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysi:) บนชุดข้อมูลที่ทับซ้อนด้วยวิธีการ เลือกลักษณะสำคัญแบบพลวัต (Dynamic Feature Selection : DFS) โดยประยุกต์ใช้กระบวนการเลือกตัวแป (Feature Selection) และการวิเคราะห์กลุ่ม (Clustering analysis) ข้อมูลในการประมวลผลเกิดจากกิจกรรมต่าง ๆ ในระบบการเรียนออนไลน์ (e-Learning) โดยเน้นปัจจัยที่ส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่าประสิทธิภาพโดยรวมของกระบวนการ วิเคราะห์องค์ประกอบ โดยใช้อัลกอริทึมการเลือกลักษณะสำคัญ แบบพลวัต ให้ค่าความถูกต้องสูงสุดที่ 45.17% โดยใช้ 3 ตัวแปร สำหรับกระบวนการวิเคราะห์องค์ประกอบโดยวิธีการคำนวณหาค่า GAIN ของข้อมูลด้วย Information Gain และ Gain ratio ให้ค่าความถูกต้องสูงสุดที่ 44.80% โดยใช้ตัวแปร 7 ตัวแปร จากผลการวิจัย สามารถสรุปได้ว่า อัลกอริทึมการเลือกลักษณะสำคัญแบบพลวัตมีค่าความถูกต้องสูงกว่า และใช้จำนวนตัวแปรที่ น้อยกว่า วิธีการคำนวณหาค่า GAIN ของข้อมูลด้วย Information Gain และ Gain ratio

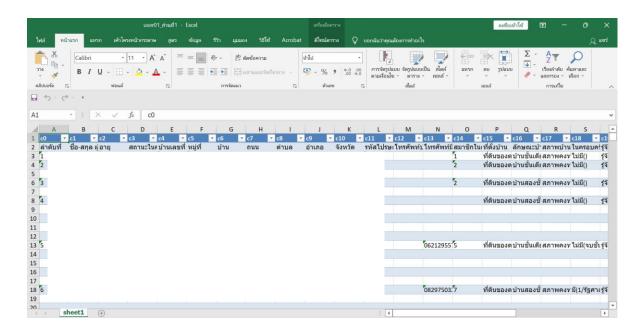
อัจจิมา มณฑาพันธุ์(2562) งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการเปรียบเทียบวิธีการคัดเลือก คุณลักษณะที่สำคัญเพื่อนำมาใช้ในการ ปรับปรุงการพยากรณ์การเป็นมะเร็งเต้านม โดยใช้วิธีการคัดเลือก คุณลักษณะจากเทคนิคต่าง ๆ จำนวน 7 เทคนิค ได้แก่เทคนิค Correlation Based Feature Selection เทคนิค Information Gain เทคนิค Gain Ratio เทคนิค Chi-Square เทคนิค Forward Selection เทคนิค Backward Elimination และเทคนิค Evolutionary Selection หลังจากคัดเลือกคุณลักษณะ ที่สำคัญจึงนำผลที่ได้จากแต่ละ เทคนิคมาคำนวณหาค่าประสิทธิภาพในการพยากรณ์การเป็นมะเร็งเต้านมโดยการใช้ทคนิคซัพพอร์ต เวกเตอร์แม ชชีน ผลการทดลองพบว่าร้อยละของความถูกต้องในการพยากรณ์การเป็นมะเร็งเต้านม จากจำนวนคุณลักษณะ ของ ข้อมูลทั้งหมด 30 คุณลักษณะเท่ากับ 91.39 ขณะที่เทคนิค Evolutionary Selection ให้ผลดีที่สุดโดย สามารถลดคุณลักษณะ ที่สำคัญเหลือเพียง 16 คุณลักษณะ และให้ผลการวัดค่าความถูกต้องในการพยากรณ์ได้ดี ถึงร้อยละ 95.26

10. ภาคผนวก

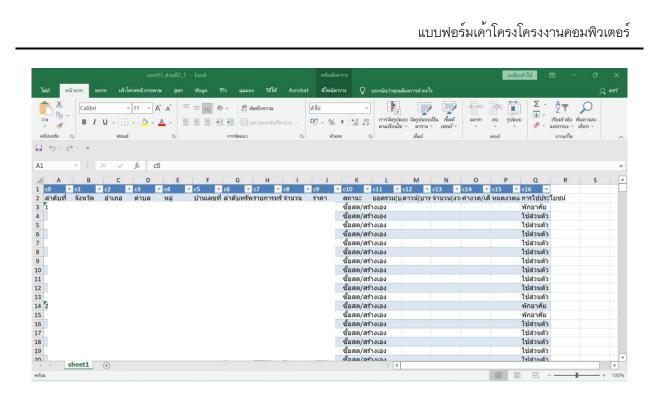
เป็นระบบฐานข้อมูล Database และดึงมาในรูปแบบ ไฟล์ Excel เวลาที่นำข้อมูลไปใช้งานจะไม่ได้เอา ข้อมูลบุคคลไปใช้งาน

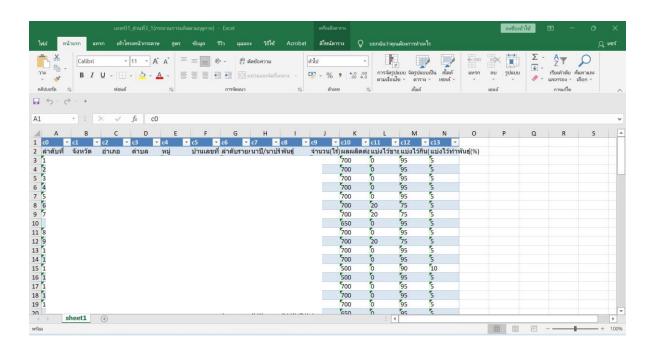
ภาพที่ 6 ระบบฐานข้อมูล Database

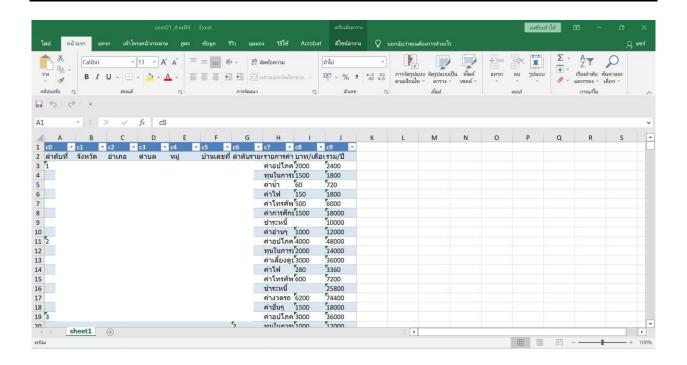
ภาพที่ 7 ข้อมูลจาก Database user01 ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปครัวเรือน

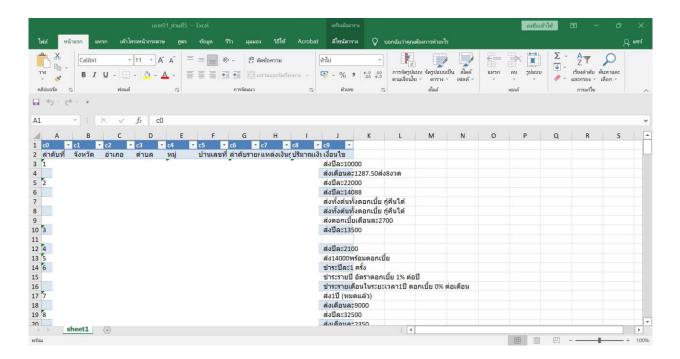
ภาพที่ 8 ข้อมูลจาก Database user01 ส่วนที่ 2 ทรัพย์สินของครัวเรือน

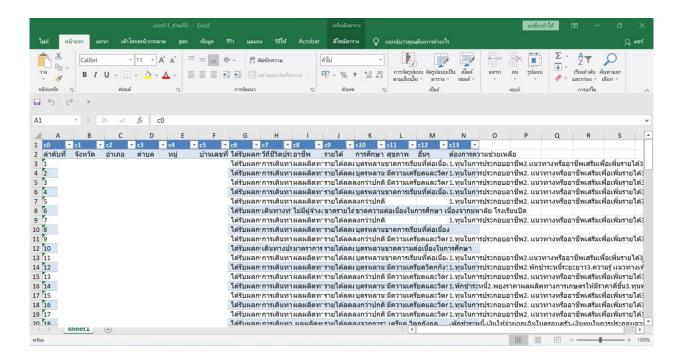
ภาพที่ 9 ข้อมูลจาก Database user01 ส่วนที่ 3 อาชีพและรายได้ของครัวเรือน

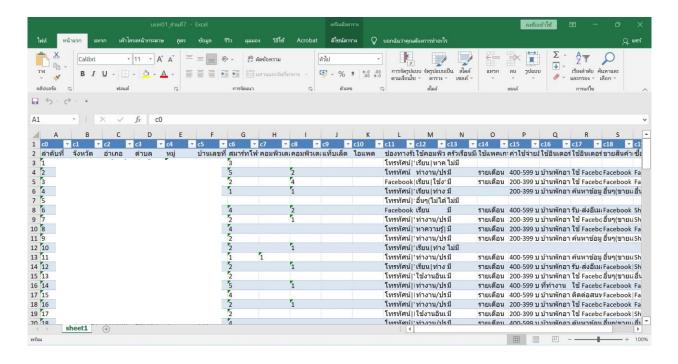
ภาพที่ 10 ข้อมูลจาก Database user01 ส่วนที่ 4 รายจ่ายของครัวเรือน

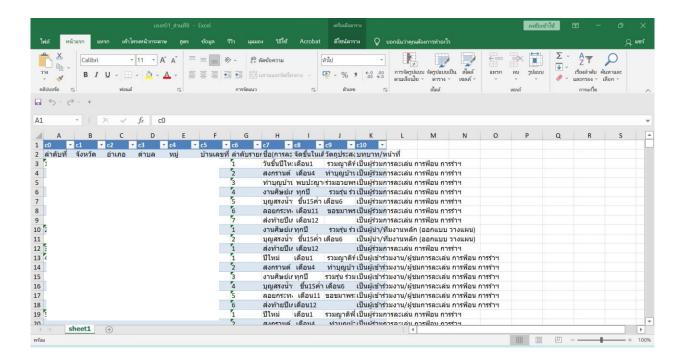
ภาพที่ 11 ข้อมูลจาก Database user01 ส่วนที่ 5 หนี้สินของครัวเรือน

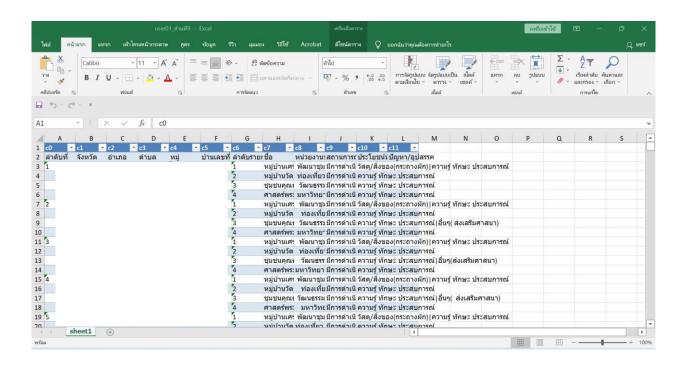
ภาพที่ 12 ข้อมูลจาก Database user01 ส่วนที่ 6 ผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโค โรน่า 2019 (COVID - 19)

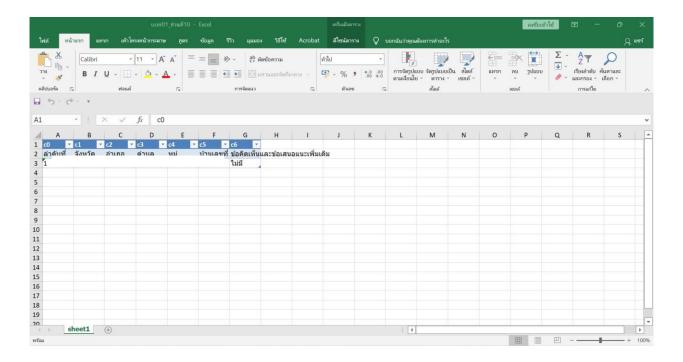
ภาพที่ 13 ข้อมูลจาก Database user01 ส่วนที่ 7 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ภาพที่ 14 ข้อมูลจาก Database user01 ส่วนที่ 8 การเข้าร่วมการละเล่น การฟ้อน การรำ พิธีกรรมตามวิถี วัฒนธรรมชุมชน

ภาพที่ 15 ข้อมูลจาก Database user01 ส่วนที่ 9 การเข้าร่วมโครงการที่ผ่านมาย้อนหลัง 3 ปี

ภาพที่ 16 ข้อมูลจาก Database user01 ส่วนที่ 10 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

11. บรรณานุกรม

- กองนโยบายและแผน. (2560). **แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 2579).** สืบค้นเมื่อ 10 มกราคม 2565 จากเว็บไซต์ https://www.snru.ac.th/wpcontent/uploads/2018/02/-60-79.pdf?fbclid=IwAR3ac-E3KYNQbiMW8dXJ6Yc3vi3-MZ3JuV517z71ucqScne6TYUmEr6EqjE
- กิตติคุณ แสงนิล และประสพชัย พสุนนท. (2561). "ความน่าเชื่อถือ ความถูกต้อง ความแม่นยำ และ ความ เที่ยงตรง" ความสอดคล้องในวิธีการและความคลาดเคลื่อนจากการวัด ของการวิจัยทางด้านสรีรวิทยาการ ออกกำลังกาย. Veridian E-Journal, Science and Technology Silpakorn University. 5(6) หน้า 1-19.
- ครรชิต มาลัยวงศ์. (2553).**ต้นไม้การตัดสินใจ.** สืบค้นเมื่อ 14 มกราคม 2565 จากเว็บไซต์ https://kb.hsri.or.th/dspace/handle/11228/2964?locale-attribute=th
- ณัฐพร เห็นเจริญเลิศ. (2558). **การวิเคราะห์ ข้อมูลด้วยเทคนิค Data Mining โดยซอฟต์แวร์ RapidMiner Studio 6 (ขั้นพื้นฐานและปานกลาง).** สืบค้นเมื่อ 9 มกราคม 2564 จากเว็บไซต์

 https://www.stou.ac.th/Schools/sst/main/KM/KM%20Post/58/RapidMiner.pdf?fbclid=IwAR

 1PBZwc7y0HGPhBqxlvy_YkzOuHXG3H0ijFMywbGFHxU9mC5WxoFcg3lOQ.
- นิภาพร ชนะมาร และพรรณี สิทธิเดช. (2557). การวิเคราะห์ปัจจัยการเรียนรู้ด้วยการคัดเลือกคุณสมบัติและการ พยากรณ์. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. 6(12), 46 หน้า.
- นิเวศ จิระวิชิตชัย. (2553). **การค้นหาเทคนิคเหมืองข้อมูลเพื่อสร้างโมเดลการวิเคราะห์โรคอัตโนมัติ.** สืบค้นเมื่อ 11 มกราคม 2565 จากเว็บไซต์ http://ssruir.ssru.ac.th/handle/ssruir/377.
- ประเสริฐ บัวทอง. (2560). **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจปลูกทุเรียนของเกษตรกรในตำบลอ่างคีรี อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี.** วิทยานิพนธ์หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา, 78 หน้า.
- พิมเพ็ญ พรเฉลิมพงศ์. accuracy-ความถูกต้อง-ความแม่นยำ. สืบค้นเมื่อ 20 มกราคม 2565 จากเว็บไซต์ http://www.foodnetworksolution.com/wiki/word/4289/accuracy
- ภัทร์พงศ์ พงศ์ภัทรกานต์, วิชัย พัวรุ่งโรจน์, คมยุทธ ไชยวงษ์, สุชาดา พรหมโคตร และ ปาริชาติ แสงระชัฏ. (2560). การใช้เทคนิคเหมืองข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยในการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษา.

 PULINET Journal;4(2), 11-18.
- ภานุพงศ์ สุขสุวรรณ. (2562). Model Evaluation, Model Optimization and Deployment. สืบค้น 9 มกราคม 2565, จาก https://medium.com/tni-university/model-evaluation-anddeployment-848f33e9b395
- ภูริพัทร์ ทองคำ. (2559). **อัลกอริทึมแบบรวมสำหรับการเลือกคุณสมบัติของข้อมูล**. วิทยานิพนธวิทยาศาสตร มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 119 หน้า.

- มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. (2563). ระบบบันทึกแบบสอบถามสภาพทางเศรษฐกิจครัวเรือนเป้าหมายตาม โครงการจ้างงาน ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรน่า 2019 (COVID-19). สืบค้น 9 มกราคม 2565, จาก http://qcovid.snru.ac.th/Default.aspx?fbclid =IwAR3CISMWrInGeVJl4Ou9UVQP3LXA PkgSrInLffWEwIkHf-bAjUyM mCVoQo
- รัชพล กลัดชื่น และจรัญ แสนราช. (2561). การเปรียบเทียบประสิทธิภาพอัลกอริทึมและการคัดเลือกคุณลักษณะ ที่เหมาะสมเพื่อการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา. Research Journal Rajamangala University of Technology Thanyaburi. 17(1). หน้า 1-10.
- วรายุทธ พลาศร. (2555). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความยากจนของครัวเรือนในชนบท:กรณีศึกษาจังหวัด มหาสารคาม. **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.** 7(1). หน้า 29-38.
- วีระยุธ พิมพาพร และพยุง มีสัจ. (2557). การวิเคราะห์องค์ประกอบของชุดข้อมูลที่ซับซ้อนด้วยวิธีการเลือก คุณลักษณะสำคัญแบบพลวัต. **วารสารศรีปทุมปริทัศน์**. 6(6). หน้า 90-99.
- สมใจ ตามแต่รัมย์. (2560). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับความสำเร็จหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบอำเภอพาน** ทองจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา, 95 หน้า.
- สุพรรณ ฟ้าหยง. (2562). **Machine Learning 4 ประเภท.** สืบค้นเมื่อ 13 มกราคม 2565 จากเว็บไซต์: http://codeonthehill.com/machine-learning-types.
- หนึ่งหทัย ชัยอาภร. (2559). **การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคดาต้า ไมน์นิง.** สืบค้นเมื่อ 14 มกราคม 2565 จากเว็บไซต์ https://erp.mju.ac.th/acticleDetail.aspx?qid=551.
- อัจจิมา มณฑาพันธุ์. (2562). การเปรียบเทียบวิธีการคัดเลือกคุณลักษณะที่สำคัญในการปรับปรุงการพยากรณ์ มะเร็งเต้านม. Royal Thai Air Force Medical Gazette. 65(2). หน้า49-56
- Achieve.Plus.(2563). **Rapidminer เสกคนไม่มีพื้นฐานให้เป็นเซียน.** สืบค้นเมื่อ 9 มกราคม 2565 จากเว็บไซต์ https://medium.com/achieve-space/rapidminer-99-9bf6ab20d1aa
- Mpcrkadmn. (2565). MY PC Crack Full Version Free Download. สีบค้นเมื่อ 9 มกราคม 2565 จากเว็บไซต์ https://mypccrack.com/rapidminer-studio- crack/?fbclid=IwAR20TxwTMGCHbT OMzT5hDSEoEZcupYN-hwXK6Pur3_jQQ2AnnKpMqrf_nDo
- Nuthdanai wangpratham. (2564). **Predictive Modeling.** สืบค้นเมื่อ 15 มกราคม 2565 จากเว็บไซต์ https://nutdnuy.medium.com/predictive-modeling-f9881b3e4c02
- Panupong Suksuwan. (2016). **Model Evaluation ,Model Optimization and Deployment.** สืบค้นเมื่อ 14 มกราคม 2565 จากเว็บไซต์
- Phuri Chalermkiatsakul. (2563). **Supervised Learning คืออะไร? ทำงานยังไง?**. สีบค้นเมื่อ 16 มกราคม 2565 จากเว็บไซต์ https://phuri.medium.com/supervised-learning https://medium.com/tni-university/model-evaluation-and-deployment-848f33e9b395.
- Rachot Leingchan. (2564). **เศรษฐกิจไทยจะเป็นอย่างไร หากเราต้องอยู่กับโควิด-19 ไปตลอดกาล.**สืบค้นเมื่อ 17 มกราคม 2565 จากเว็บไซต์ https://www.krungsri.com/th/research/research-intelligence/ri-covid- recovery-2021?fbclid.

Thapanee Boonchob. (2563). **เข้าใจ CRISP-DM ฉบับเร่งรัด.** สืบค้นเมื่อ 11 มกราคม 2565 จากเว็บไซต์ https://kamboonchob.medium.com/94-b0913050198f